

Đẩy mạnh thanh toán dịch vụ công qua ngân hàng: Xóa bỏ thói quen, rào cản

07:51 06/09/2018

Thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công đặc biệt không chỉ mang lại lợi ích cho khách hàng, ngân hàng, đơn vị cung ứng dịch vụ công mà còn ý nghĩa tích cực đối với cộng đồng xã hội.

Hội thảo “Đẩy mạnh thanh toán dịch vụ công qua ngân hàng” mới được tổ chức đã tạo cơ hội để cho các bên liên quan (đơn vị cung ứng dịch vụ công, đơn vị cung cấp sản phẩm dịch vụ, giải pháp thanh toán, các cơ quan quản lý chuyên ngành) cùng nhau thảo luận nhìn nhận về bức tranh chung đối với tình hình thanh toán dịch vụ công qua ngân hàng. Qua đó xác định những tồn tại cũng như những khó khăn, vướng mắc, rào cản cụ thể để cùng nhau đưa ra các biện pháp thiết thực nhằm tháo gỡ các vướng mắc.

An toàn, tiện lợi

Đề án 241 (Đề án đẩy mạnh thanh toán qua ngân hàng đối với các dịch vụ công: thuế, điện, nước, học phí, viện phí và chi trả các chương trình an sinh xã hội) ngay từ khi xây dựng cho đến khi được phê duyệt đã nhận được sự đồng thuận, ủng hộ từ các Bộ, ngành địa phương và đến nay, sau khi Đề án được phê duyệt, các Bộ, ban ngành, UBND các tỉnh, thành phố đã tích cực hưởng ứng triển khai, trong đó nhiều đơn vị đã ban hành kế hoạch chi tiết nhằm triển khai thực hiện Đề án. Có thể nói, đây là một tín hiệu đáng mừng cho thấy các Bộ, ngành, địa phương cũng đang rất quan tâm đến việc thúc đẩy thanh toán không dùng tiền mặt đối với dịch vụ công.

An toàn, thuận tiện khi thanh toán dịch vụ công qua ngân hàng

Việc thúc đẩy thanh toán dịch vụ công qua ngân hàng đã hạn chế một khối lượng lớn tiền mặt trong lưu thông, từ đó giảm bớt những phí tổn to lớn của xã hội có liên quan đến việc phát hành và lưu thông tiền, tăng sự lưu chuyển tiền tệ hỗ trợ nền kinh tế thông qua việc rút ngắn thời gian luân chuyển vốn qua các hệ thống thanh toán, giảm thời gian vốn trôi nổi, thúc đẩy chu chuyển vốn

Đối với các Cơ quan quản lý nhà nước, đề án đã tạo điều kiện thuận lợi cho việc quản lý và minh bạch các giao dịch tài chính tại các đơn vị cung cấp dịch vụ công, tiết kiệm ngân sách nhà nước trong việc đầu tư cơ sở bàn quầy giao dịch thu tiền cũng như việc bố trí nhân sự tại các đơn vị, góp phần đơn giản hóa thủ tục hành chính thông qua việc tiết giảm thời gian, quy trình thực hiện thanh toán đối với dịch vụ công.

Đối với người dân, việc sử dụng dịch vụ này giúp tiết giảm thời gian, tiết kiệm các chi phí, đặc biệt chi phí di chuyển an toàn, nhanh chóng, thuận tiện và tránh được các rủi ro có thể phát sinh liên quan đến sử dụng tiền mặt.

Theo số liệu của Ngân hàng Nhà nước, đến nay đã có 50 ngân hàng thỏa thuận phối hợp thu thuế điện tử với thuế, hải quan, trên phạm vi 63 tỉnh, thành phố và 768 quận, huyện trên cả nước; 26 ngân hàng thỏa thuận với các công ty điện lực cung ứng dịch vụ thu hộ tiền điện trên phạm vi toàn quốc; 26 ngân hàng triển khai phối hợp thu tiền nước tại hơn 20 tỉnh, thành phố; 11 ngân hàng triển

khai phối hợp thu tiền học phí, đa số được triển khai tại các trường đại học; 6 ngân hàng phối hợp triển khai dịch vụ thu hộ viện phí tại các Bệnh viện lớn; 5 ngân hàng phối hợp chi trả lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội.

Ông Nguyễn Quốc Dũng, Trưởng Ban kinh doanh EVN cho biết, tỷ lệ hóa đơn và doanh thu tiền điện qua ngân hàng và trung gian thanh toán tăng mạnh qua các năm từ 14,88% số khách hàng năm 2015 lên 44,95% số khách hàng năm 2017 và tỷ lệ thu tiền điện luôn đạt trên 99,7%.

Tuy nhiên, trên thực tế, việc thanh toán qua ngân hàng đối với dịch vụ công vẫn còn khiêm tốn, phạm vi triển khai chủ yếu tập trung vào nhóm đối tượng khách hàng là các tổ chức, doanh nghiệp hoặc tại các tỉnh, thành phố lớn, điều kiện kinh tế phát triển.

Ông Phạm Thanh Du, Phó Vụ trưởng Vụ Tài chính Kế toán, Bảo hiểm xã hội Việt Nam cũng cho biết, đến nay, đã có 63/63 tỉnh thành trong toàn quốc thực hiện chi trả qua 2 hình thức là tiền mặt và qua ATM. Đến năm 2017, có khoảng 15% và đến tháng 2/2018 có khoảng 21% tổng số tiền thực hiện chi trả qua tài khoản ATM, nhưng tỷ lệ phân bổ giữa các tỉnh thành phố không đồng đều, chủ yếu tập trung tại các thành phố lớn.

Ông Phạm Tiến Dũng, Vụ trưởng Vụ Thanh toán Ngân hàng Nhà nước cho biết, giao dịch thanh toán dịch vụ công qua ngân hàng chưa nhiều, đặc biệt là ở địa bàn vùng sâu, vùng xa. Việc kết nối giữa ngân hàng với các tổ chức cung ứng dịch vụ công vẫn còn có những khó khăn, tốc độ triển khai chậm. Khả năng trao đổi, chia sẻ thông tin, truy xuất dữ liệu liên quan đến các khoản thanh toán phí dịch vụ công còn hạn chế.

Cẩn trọng tội phạm công nghệ cao

Theo TS. Bùi Sỹ Lợi - Phó Chủ nhiệm Ủy ban về các vấn đề xã hội của Quốc hội, trước sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin, viễn thông và tình hình tội phạm sử dụng công nghệ cao trên thế giới có xu hướng phát triển mạnh, ngành Ngân hàng thời gian tới phải tiếp tục cập nhật và áp dụng các biện pháp tiên tiến bảo đảm an ninh, an toàn cho các hệ thống thanh toán, các sản phẩm dịch vụ thanh toán; đồng thời tăng cường sự giám sát của cơ quan quản lý, sự phối hợp giữa ngân hàng với các đơn vị liên quan trong công tác đảm bảo an ninh, an toàn.

Trước những phương thức và thủ phạm mới của tội phạm trong hoạt động thanh toán, TS. Lợi cho rằng ngành Ngân hàng cần tiếp tục kiểm tra thường xuyên, rà soát, bổ sung và hoàn thiện các quy trình nghiệp vụ, quy định nội bộ về an

ninh, bảo mật hệ thống công nghệ thông tin của các đơn vị cung cấp dịch vụ nhằm hạn chế các rủi ro; đồng thời phát hiện sớm các vi phạm để chấn chỉnh đảm bảo tuân thủ các quy định về an ninh, an toàn trong hoạt động thanh toán.

“NHNN cần tiếp tục đẩy mạnh chỉ đạo hoạt động kiểm tra, rà soát hệ thống máy ATM và thiết bị chấp nhận thẻ tại điểm bán (POS); tăng cường hệ thống đảm bảo an toàn, bảo mật cho các giao dịch qua ATM, POS và các giải pháp xác thực khách hàng để phòng, chống các hành vi gian lận; chủ động theo dõi và xử lý kịp thời những vướng mắc, sai sót. Đồng thời có biện pháp khuyến cáo, hướng dẫn khách hàng phòng tránh các rủi ro, thủ đoạn gian lận”. TS. Lợi đề nghị.

Ngoài ra, theo Phó Chủ nhiệm Ủy ban về các vấn đề xã hội của Quốc hội, phải đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, phổ biến sâu rộng bằng nhiều hình thức phong phú, đa dạng, phù hợp với đặc điểm của từng nhóm đối tượng, từng vùng, miền, đặc biệt là vùng sâu, vùng xa, khu vực nông thôn nhằm nâng cao khả năng tiếp cận dịch vụ ngân hàng, dịch vụ thanh toán trong nền kinh tế, thúc đẩy các hình thức thanh toán không dùng tiền mặt.

Cuối cùng, cần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức cung cấp dịch vụ công và người dân về thực hiện giao dịch thanh toán qua ngân hàng, bao gồm các khoản thuế, các loại hóa đơn định kỳ (điện, nước, học phí) và viện phí, chi trả an sinh xã hội qua ngân hàng. Đồng thời, cần sự phối hợp chặt chẽ và vào cuộc của các Bộ, Ngành, địa phương, đơn vị liên quan trong việc xây dựng, hoàn thiện các cơ chế, chính sách nhằm thúc đẩy việc thanh toán các dịch vụ công qua ngân hàng.

Anh Đức